

1e bestuursrapportage 2023
Juni 2023

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Leeswijzer	5
Voortgang per programma	6
1. Bestuur, ondersteuning en algemene dekkingsmiddelen	6
2. Openbare orde en veiligheid	8
3. Beheer openbare ruimte	9
4. Economische zaken	10
5. Onderwijs en vrije tijd	11
6. Inkomensondersteuning	13
7. Sociaal domein	15
8. Duurzaamheid en milieu	18
9. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	19
Technische aanpassingen	20
Investerings	22
Voortgang Investerings	22
Actualisatie jaarschijf 2023	23
Financiële samenvatting	26
Incidentele financiële afwijkingen 2023	26
Technische financiële afwijkingen 2023	28
Effecten voor de begroting 2023	29

Inleiding

Voor u ligt de eerste bestuursrapportage 2023. Hierin rapporteren wij de voortgang over de uitvoering van de begroting 2023 (eerste vier maanden). In de tweede bestuursrapportage rapporteren wij over de voortgang na acht maanden en bij de jaarrekening na twaalf maanden.

We kijken in de bestuursrapportages naar prestaties en budgetten. Wij rapporteren over de afwijkingen ten opzichte van de voorgenomen prestaties en financiële budgetten (als deze afwijkingen groter zijn dan € 25.000) uit de begroting 2023.

Prestaties

Voor 2023 is sprake van ongeveer 110 voorgenomen prestaties. We liggen op schema met het realiseren van deze prestaties en verwachten dat de prestaties worden behaald conform onze planning.

Budgetten

Wij zien dat onze financiële eindejaarsverwachting (ons begrotingssaldo), met de kennis die we nu hebben, uitkomt op negatief € 2.125.000. Het primitieve begrotingssaldo was € 157.000 positief.

De aangedragen budgetwijzigingen - in 2023 - merken wij per definitie aan als incidenteel. Als er structurele aanpassingen nodig zijn, dan nemen we deze op in de Perspectiefnota 2024-2027. Daarmee realiseren wij dat er op één moment integraal door uw Raad wordt gesproken en zo mogelijk besloten over structurele budgetaanpassingen.

Een belangrijke financiële ontwikkeling is de inflatie. Die treedt nu op diverse plaatsen in onze begroting op. Denk aan kosten voor brandstof, voor materialen en meer. Wij hebben in onze begroting een stelpost opgenomen van € 0,6 mln. om deze kostenstijging in 2023 op te vangen. Voorlopig denken we dat we hiermee 'uit' komen, in de veronderstelling dat de Rijksoverheid de gemeenten compenseert voor de inflatie die in dit lopende jaar 2023 optreedt.

Medio april publiceerde onderzoeksinstituut COELO een rapport waarin is verwoord dat het Rijk uitkeringen aan de gemeenten steeds vaker op incidentele basis verstrekt. Een groot deel van deze incidentele baten maakt het Rijk pas bekend nadat de gemeenteraad de begroting heeft vastgesteld. Een concreet voorbeeld in 2023 is het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Dit is begin februari van dit boekjaar 2023 gepubliceerd. De eerste budgetindicaties zijn in het lopende jaar ontvangen en de uitvoering van het akkoord gaat nog dit jaar in. Dit maakt het lastig een accurate begroting op te stellen.

Op het moment van samenstellen van deze rapportage hebben wij de meicirculaire van het gemeentefonds (Algemene Uitkering) nog niet ontvangen. Over deze circulaire informeren wij u, is onze verwachting, separaat in juni.

Verloop financieel beeld in 2023

De primaire begroting 2023 kwam uit op een voordelig saldo van € 157.000. U heeft amendementen ingediend, de septembercirculaire is verwerkt en de afgelopen maanden heeft u ingestemd met een aantal voorstellen, waarvan de financiële effecten ten laste of ten gunste van het begrotingssaldo zijn gebracht waarbij het saldo uitkomt op € 1,2 miljoen voordelig.

Met de mutaties als gevolg van voorstellen onderweg en de mutaties in deze eerste bestuursrapportage is de stand van begroting nu € 2.125.000 nadelig. In de tabellen hierna geven wij de mutaties per programma weer en het effect daarvan op het begrotingssaldo.

Financieel beeld 2022 - 1e bestuursrapportage 2023

Tabellen: bedragen in euro's (minbedrag is nadeel)

Omschrijving	Mutatie Lasten	Mutatie Baten	Mutatie Reserves	Saldo
Totaal programma 1. Bestuur	-1.910.000	-207.000	302.000	-1.815.000
Totaal programma 2. Openbare orde en veiligheid	-120.000	0	0	-120.000
Totaal programma 3. Beheer openbare ruimte	-60.000	60.000	0	0
Totaal programma 4. Economische zaken	0	0	0	0
Totaal programma 5. Onderwijs en vrije tijd	-385.900	226.800	0	-159.100
Totaal programma 6. Inkomensondersteuning	-1.174.000	1.244.000	0	70.000
Totaal programma 7. Sociaal Domein	-6.342.300	5.219.300	0	-1.123.000
Totaal programma 8. Duurzaamheid en milieu	-692.000	539.000	0	-153.000
Totaal programma 9. Ruimtelijke ontwikkeling en VHV	-201.250	110.000	0	-91.250
Totaal 1e bestuursrapportage 2023	-10.885.450	7.192.100	302.000	-3.391.350

Het verloop van het begrotingssaldo is in onderstaande tabel weergegeven.

Stand begrotingssaldo 2023	
Stand begroting - primitief (nov 2022)	157.064
bij: septembercirculaire 2022 (begr. wijz 1)	833.000
bij: amendementen bij vaststelling begroting (nov 2022, begr. wijz 2)	500.000
af: begrotingswijzigingen 3 t/m 9 (nov 2022 t/m maart 2023)	-223.000
Stand begroting 2023 VOOR 1e bestuursrapportage 2023	1.267.064
Mutaties Meicirculaire 2023 - nog niet bekend (volgt eind juni 2023)	-
Totaal budgetaanpassingen eerste bestuursrapportage 2023	-3.391.350
Stand begroting 2023 NA 1e bestuursrapportage 2023	-2.124.286

Stand Algemene Reserve Vrij Besteedbaar (ARVB).

We starten in 2023 met een saldo van € 8 miljoen in de algemene reserve vrij besteedbaar. Dit saldo is ontstaan na de afroaming van € 4,3 miljoen ten gunste van de reserve grote projecten. In deze bestuursrapportage wordt een bestemmingsreserve kapitaallasten te vormen voor het versneld verleden van € 275.000 en deze te voeden vanuit de algemene reserve vrij besteedbaar. Daarnaast wordt een tweede bestemmingsreserve kapitaallasten gevormd voor tijdelijke noodlokale onderwijs van € 300.000. Hierover heeft u reeds besloten in januari 2023.

Zoals hiervoor is aangegeven, is er na deze bestuursrapportage sprake van een negatief begrotingssaldo van € 2,1 miljoen. Bij ongewijzigde omstandigheden zal dit tekort aan het einde van dit jaar worden onttrokken aan de Algemene reserve vrij besteedbaar. Hiermee komt de stand van de algemene reserve vrij besteedbaar uit op € 2,2 miljoen. Dit is exclusief de resultaatbestemming van het resultaat van de jaarstukken 2022.

Digitaal

U ontvangt deze bestuursrapportage digitaal in de vorm van een pdf. In het kader van de doorontwikkeling van onze Planning & Control verschijnt deze rapportage ook in een doorklikbare vorm via <https://financien.dalfsen.nl/> en via <https://dalfsen2023.1ebestuursrapportage.nl>

Procedure bestuurlijke behandeling

Verzending aan de raad	25 mei 2023
Indienen technische vragen bij de griffie	12 juni 2023 (uiterlijk 9:00 uur)
Beantwoording technische vragen (RIS)	15 juni 2023 (uiterlijk 16:00 uur)
Behandeling raadscommissie	19 juni 2023
Behandeling gemeenteraad	26 juni 2023

Leeswijzer

In deze bestuursrapportage rapporteren wij per programma over afwijkingen ten opzichte van onze voorgenomen prestaties, lasten en baten (bestedingen en inkomsten) in de begroting 2023.

Prestaties

Wij beoordelen de stand van zaken van de prestaties volgens het zogenaamde stoplichtenmodel naar de invalshoeken: voortgang (met vermelding van het globale percentage daarvan) en geld.

Overeenkomstig het raadsbesluit van 18 december 2017 worden in deze rapportage alleen de prestaties die afwijken zichtbaar en toegelicht (kleur rood). We liggen vooralsnog op schema en dit betekent dat we in deze bestuursrapportage verder niet ingaan op de prestaties en deze paragraaf in alle programma's hebben geschrapt.

(Financieel) Budget.

In deze bestuursrapportage rapporteren wij over afwijkingen ten opzichte van onze voorgenomen financiële budgetten (als deze groter zijn dan €25.000) per programma.

Onder 'Technische aanpassingen' vindt u de toelichting op financieel technische mutaties (verschuivingen van budgetten over de programma's heen). Deze zijn budgetneutraal.

In het onderdeel Investerings lichten we de voortgang toe over onze niet afgesloten investeringen van voorgaande jaren conform de jaarrekening 2022 en nieuwe investeringen voor 2023 via een tabel. Bij afwijking van planning en / raming wordt dit nader toegelicht.

Een samenvatting van de incidentele - en technische financiële afwijkingen vindt u in het laatste hoofdstuk van deze bestuursrapportage.

Voortgang per programma

1 Bestuur, ondersteuning en algemene dekkingsmiddelen

Omschrijving van het programma

Het programma omvat alle taken van raad en college op het terrein van het openbaar bestuur en de ondersteuning en dienstverlening hierbij door de gemeentelijke organisatie. Tot dit programma behoren ook de algemene dekkingsmiddelen (inkomsten die de gemeente min of meer vrij kan besteden).

Incidentele financiële afwijkingen

Beleidsveld 1.1 Algemene baten en lasten

Vennootschapsbelasting, budgetneutraal

Door de belastingdienst is ambtshalve een voorlopige aanslag 2023 opgelegd met een belast bedrag van afgerond € 302.000. De vennootschapsbelasting heeft betrekking op de winsten uit de grondexploitatie die aan de Algemene reserve grondexploitatie worden toegevoegd. Deze reserve dient dan ook als dekking van de te betalen vennootschapsbelasting.

Incidenteel

Stelpost verzekeringen, nadeel € 38.000

Ten opzichte van de begroting 2023 valt de in 2023 te betalen verzekeringspremie circa € 38.000 hoger uit. De belangrijkste oorzaken zijn:

- Verhoging van premies na aanbestedingen van Eigendommenverzekering (Brandverzekering) en Gemeentelijke Aansprakelijkheidsverzekering;
- Toename van verzekerde waarden van de Eigendommenverzekering door hoge indexatie (12,3% gebouwen en 16% inventarissen), door actualisatie van sommige verzekerde waarden en door bijverzekering van kunststof sportvelden (€ 2,8 miljoen).
- Premie indexaties van de overige verzekeringen op basis van Consumenten Prijs Index. Verzekeraars hebben hier 5,15% aangehouden in plaats van de werkelijke 11%.

De hogere kosten worden als stelpost opgenomen in beleidsveld Algemene Baten en Lasten en worden middels een administratieve begrotingswijziging opgenomen in de juiste programma's (zie hoofdstuk technische aanpassingen)

Structureel

Stelpost CAO lonen 2023, nadeel € 1.387.000

Werkgevers en vakbonden hebben overeenstemming bereikt over de nieuwe cao met looptijd 2 januari 2023 tot 1 januari 2024. Afsproken is de lonen in de laagste loonschalen met 13 procent te laten stijgen, in de hoogste salarisschalen (vanaf schaal 11) met 7 procent. De schalen daartussen bedraagt de verhoging 12 procent. Gemiddeld genomen gaan we uit van 9,1 procent loonstijging, maar kan dit afwijken.

De hogere kosten worden als stelpost opgenomen in dit beleidsveld Algemene Baten en Lasten en worden middels een administratieve begrotingswijziging opgenomen in de juiste programma's.

Structureel

Energiekosten gemeentelijke gebouwen en overige objecten (diverse programma's)

De gevolgen van de hogere energiekosten voor het jaar 2023 kunnen we op dit moment nog niet goed aangeven. Op basis van de berekeningen waarbij enkele variabelen zijn ingeschat verwachten we een tekort in de bandbreedte van € 300.000 tot € 500.000 in 2023. We komen hier bij de 2e bestuursrapportage op terug.

Dividenduitkering Enexis, voordeel € 50.000

Enexis heeft de dividend uitkering over 2022 bekendgemaakt waarbij de uitkering € 50.000 hoger uitkomt dan begroot. Hiervan is een bedrag van € 40.000 incidenteel uitgekeerd in verband met de verkoop van Fudura B.V.

Incidenteel

Beleidsveld 1.2 Algemene uitkering**Algemene Uitkering, nadeel € 257.000**

Begin dit jaar bent u middels een raadsmemo geïnformeerd over de uitkomsten van de decembercirculaire 2022 Gemeentefonds. Deze laat voor de jaarschijf 2023 een nadeel zien van € 257.000. Dit wordt, zoals ook toegezegd, verwerkt in deze bestuursrapportage.

Structureel

Beleidsveld 1.6 Overhead**Werving en Selectie, nadeel € 51.000**

Door een gemiddeld tot hoog verloop in de organisatie in combinatie met krapte op de arbeidsmarkt is werven van personeel bemoeilijkt. Met name bij specialistische functies is de doorlooptijd langer dan wenselijk. Inzet van specialistische bureaus en recruiter levert sneller resultaat. De kosten zijn hierdoor gestegen.

Incidenteel

Shared Service Centrum Ons, nadeel € 132.000

Ons heeft de conceptbegroting 2024 aangeboden. Daarbij zitten ook begrotingswijzigingen voor 2023, die doorwerken naar 2024.

Met ingang van 2023 is een extra budget benodigd van € 132.000 in verband met prijsindexatie (75K), afname dienst printen en telefonie, opleidingsondersteuning (studytube) en local support.

De financiële stukken inclusief de toelichting daarop, worden u via de reguliere procedure aangeboden voor een zienswijze.

Structureel

2 Openbare orde en veiligheid

Omschrijving van het programma

Het programma omvat het integrale veiligheidsbeleid waarin de gemeente een regierol vervult ten opzichte van politie, justitie, ketenpartners en burgers. Samen met deze en andere partners op het gebied van veiligheid wordt aan het integrale veiligheidsbeleid uitvoering gegeven. Dit betreft zowel de sociale veiligheid (bv. jeugdoverlast, huiselijk geweld etc.) als ook de fysieke veiligheid (rampenbestrijding en crisisbeheersing, verkeersveiligheid etc.). Er wordt actief ingespeeld op nieuwe trends en ontwikkelingen in het veiligheidsdomein.

Incidentele financiële afwijkingen

Beleidsveld 2.1 Openbare orde en veiligheid

Contributie VNG, nadeel € 30.000

Betreft indexering contributie 2022 en 2023 voor loon- en prijsontwikkeling.
De begroting was in 2022 hierop nog niet aangepast.

Structureel

Bijdrage Veiligheidsregio, nadeel € 90.000

De werkgevers en vakcentrales hebben dinsdag 28 februari 2023 een principeakkoord over de nieuwe arbeidsvoorwaarden voor medewerkers in dienst bij de veiligheidsregio's, inclusief brandweervrijwilligers, bereikt. Het akkoord kent een looptijd van 16 maanden tot 1 mei 2024.

De Veiligheidsregio heeft aangegeven dat het om een extra bijdrage gaat van € 90.000 voor 2023.

De hogere bijdrage voor 2024 en verder is verwerkt in de PPN.

Structureel

3 Beheer openbare ruimte

Omschrijving van het programma

Het programma omvat de zorg voor het beheer en de aanleg van alle voorzieningen in de openbare ruimte, zoals openbaar groen, speelplaatsen, volkstuinen, wegen, civiele kunstwerken en openbare verlichting en het gemeentelijk verkeers- en vervoersbeleid (verkeersveiligheid).

Incidentele financiële afwijkingen

Beleidsveld 3.2 Verkeer en Vervoer

Degeneratiekosten, budgetneutraal

Door graafwerkzaamheden voor het leggen van kabels en leidingen onder verhardingen ontstaat schade die leidt tot degeneratie van het verhardingsoppervlak. Door de nutsbedrijven wordt daarom aan de gemeente een vergoeding betaald voor het veroorzaken van deze schade. In het onderhoudsbudget is geen rekening gehouden met degeneratiekosten. Dit jaar worden de kosten voor het herstel van schade veroorzaakt door degeneratie geraamd op € 60.000.

Structureel

4 Economische zaken

Omschrijving van het programma

De ambitie van het economische beleid in Dalfsen is het behouden van een vitale economie die inwoners van de gemeente voldoende werkgelegenheid biedt, in aansluiting op hetgeen de regio doet en biedt. Programma 4 omvat alle activiteiten die bijdragen aan bovenstaand doel en heeft betrekking op bedrijfsterreinen, bedrijfsvestigingen en ambulante handel.

Incidentele financiële afwijkingen

Er zijn geen afwijkingen te melden.

5 Onderwijs en vrije tijd

Omschrijving van het programma

Het programma omvat het lokaal onderwijsbeleid waarbinnen aandacht wordt besteed aan de zorg voor onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer, leerplicht, schoolbegeleiding, logopedie en volwasseneneducatie. Ook leefbaarheid en vrije tijd vallen binnen dit programma. Er wordt ingezet op goede voorzieningen in de gemeente wat de leefbaarheid bevordert. Het gaat hierbij niet alleen om fysieke voorzieningen, maar ook de kracht van de samenleving is een belangrijk uitgangspunt. Sport en sportbeleving, cultuur en ook recreatie en toerisme zijn belangrijke pijlers op het gebied van onderwijs en vrije tijd.

Incidentele financiële afwijkingen

Beleidsveld 5.1 Cultuur

Informatiepunten Digitale Overheid, budgetneutraal

Door het Rijk is een specifieke uitkering toegekend om de Informatiepunten Digitale Overheid te bekostigen. De gemeente Dalfsen ontvangt in 2023 een bedrag van € 28.400 en stelt dit ter beschikking aan de bibliotheek.

Incidenteel

Bibliotheek van de toekomst, nadeel € 47.500

In de Raad van 27 maart 2023 is besloten om eenmalig een deel van de middelen Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK), ter hoogte van € 47.500, in te zetten als cofinanciering aan de bibliotheek voor het projectplan "Bibliotheek van de Toekomst".

Incidenteel

Evenementensubsidie, nadeel € 15.600

Na de eerste subsidieronde is het subsidieplafond van € 14.400 bereikt. Door verhoging van de beschikbare subsidie tot € 30.000 wordt het mogelijk meer aan vraag naar evenementen te kunnen voldoen. De komende periode wordt het evenementenbeleid opgesteld. Hierin wordt de subsidieregeling meegenomen en op dat moment zal het structurele effect aan de orde komen.

Incidenteel

Beleidsveld 5.3 Onderwijs

Volwasseneneducatie, budgetneutraal

Het in 2022 niet uitgegeven bedrag van € 4.000 is dit jaar beschikbaar. Dit is een incidentele mutatie. De subsidie die door de gemeente Zwolle is toegekend over het jaar 2023 is € 15.000 hoger dan verwacht. De uitgaven zullen naar verwachting ook stijgen met dit bedrag, per saldo is de wijziging budgetneutraal. De verwachting is dat de komende jaren het budget structureel hoger zal zijn.

Incidenteel en structureel

Leerlingenvervoer, nadeel € 96.000

Deze kosten worden € 61.000 hoger door een veel hogere index (13,7% t.o.v verwacht 3,08%), € 10.000 hoger aangezien voor een leerling geen passend onderwijs in de regio aanwezig is en bovenlokaal vervoer moet plaatsvinden en € 25.000 hoger door iets oplopende leerlingenaantallen in het aangepast vervoer o.a. veroorzaakt door verhuizing van gezinnen met kinderen aangewezen op aangepast vervoer en zwaardere problematiek bij kinderen, waardoor het zelfstandig reizen niet lukt. Bij verschillende scholen van (voortgezet) speciaal (basis)onderwijs komt inmiddels ook als signaal naar voren komt dat sprake is van zwaardere problematiek bij leerlingen alsook van stijgende leerlingenaantallen.

Structureel

Nationaal programma onderwijs, Rijksmiddelen onderwijsvertraging, budgetneutraal

In het kader van het Nationaal programma onderwijs (NPO) zijn tussen 2021 en 2023 rijksmiddelen beschikbaar om onderwijsachterstanden ten gevolge van corona te voorkomen of te compenseren. De NPO middelen worden ingezet voor de opstartkosten van het extra taalonderwijs voor anderstalige leerlingen en voor het project jeugdwerkers in de school. In 2022 is Rijksbijdrage ontvangen over de periode augustus 2021 tot en met juli 2023. Daarvan is vanuit het jaar 2022 een bedrag van € 79.000 in gezet in 2023.

Incidenteel

Rijksmiddelen ventilatie schoolgebouwen, budgetneutraal

In 2022 is Rijksbijdrage ontvangen om de ventilatie in schoolgebouwen (De Tweemaster) te verbeteren. Het in 2022 niet uitgegeven bedrag van € 77.400 is dit jaar beschikbaar.

Incidenteel

Aanschaf tijdelijke lokalen, budgetneutraal

In de raad van januari 2023 heeft u besloten tot beschikbaarstelling van € 300.000 tbv aanschaf 2 noodlokalen bij de basisschool De Polhaar. De noodlokalen zijn eigendom van de gemeente en de kosten moeten afgeschreven worden. Dit betekent meerjarige kapitaallasten in de exploitatie. Om dit op de juiste wijze in de administratie te verwerken is het nodig het besluit hierop aan te passen en tegelijkertijd de 5e begrotingswijziging 2023 in te trekken. De financiële effecten worden nu opgenomen in deze bestuursrapportage.

Wij stellen daarom voor een krediet beschikbaar te stellen van € 300.000 en een bestemmingsreserve kapitaallasten noodlokalen onderwijs in te stellen voor dit bedrag. Gezien het afschrijvingstermijn van 15 jaar wijken wij hiermee af van onze financiële verordening en de nota reserves en voorzieningen 2023-2026. Conform besluitvorming in januari 2023 wordt de bestemmingsreserve gevoed vanuit de algemene reserve vrij besteedbaar. De jaarlijkse exploitatielasten van € 15.000 worden gedekt door een onttrekking aan de reserve kapitaallasten noodlokalen onderwijs. De structurele lasten worden verwerkt in de begroting 2024-2027.

Incidenteel

Beleidsveld 5.5 Sport

Rijksmiddelen lokaal sportakkoord, budgetneutraal

In 2022 is Rijksbijdrage ontvangen voor de uitvoering van het lokaal sportakkoord. Het in 2022 niet uitgegeven bedrag van € 23.000 wordt in 2023 ingezet.

Incidenteel

6 Inkomensondersteuning

Omschrijving van het programma

Het programma omvat bijstandsverlening, minimabeleid, schuldhulpverlening en vreemdelingen/inburgering nieuwkomers. Allen gericht op inkomensondersteuning.

Incidentele financiële afwijkingen

Beleidsveld 6.1 Inkomen

Participatiewet

De eerste signalen over 2023 laten zien dat de bijstandspopulatie in omvang lijkt toe te nemen. Belangrijkste oorzaak is de instroom van statushouders. Dit is een landelijk aandachtspunt. De toename van het volume leidt tot een stijging van de bijstandsuitgaven. Daarnaast stijgen de bijstandsuitgaven door de hogere stijging van het wettelijk minimumloon in januari met ruim 10%. Deze stijging is hoger dan gebruikelijk en is bedoeld om de inwoners met een minimuminkomen tegemoet te komen in de stijgende kosten als gevolg van de inflatie. Dit geldt ook voor de groep bijstandsgerechtigden. Het lijkt erop dat de stijging van de uitgaven eveneens leidt tot een stijging van de buig-middelen die het Rijk beschikbaar stelt. Eventuele financiële effecten worden opgenomen in de tweede bestuursrapportage.

IOAW, voordeel € 50.000

Het voordeel ontstaat door een afname van het aantal cliënten met een IOAW uitkering. De verwachting is dat de afname structureel is, het aantal IOAW uitkeringen daalt al jaren gestaag.
Structureel

Bijzondere bijstand, voordeel € 20.000

Dit betreft de vergoeding aan chronisch zieken en gehandicapten. Op basis van de uitgaven van de afgelopen jaren en het verloop van de uitgaven in 2023 kunnen de uitgaven worden afgeaamd met €20.000.

Structureel

Energietoeslag, budgetneutraal

Voor de uitbetaling van de energietoeslag zijn in de decembercirculaire 2022 middelen toegekend op basis van € 500 per huishouden. Als onderdeel van de bestemming van het resultaat van de jaarrekening, is voorgesteld het in december 2022 ontvangen bedrag van € 484.000 voor het versneld uitkeren van de energietoeslag lage inkomens 2023 (1e tranche) beschikbaar te stellen in 2023. We verwachten deze regeling per saldo budgetneutraal te kunnen uitvoeren.

Incidenteel

Beleidsveld 6.2 Integratie vergunninghouders

Statushouders, budgetneutraal

Voor de uitvoering van de wet inburgering ontvangen wij jaarlijks een bedrag per gehuisveste statushouder als voorschot. Dit is bestemd voor de kosten van o.a. het taalonderwijs (leerroutes) en de maatschappelijke begeleiding. Daarnaast hebben we een aanvullende bijdrage ontvangen voor de uitvoering van de onderwijstroute, omdat deze duurder is dan de andere leerroutes.

Bij de jaarrekening 2022 hebben wij voor de reguliere inburgeringskosten € 71.000 en de onderwijstroute € 25.000 meegenomen naar 2023, voor de kosten die we dit jaar maken voor inburgeraars die vorig jaar zijn gehuisvest. Daarnaast hebben wij een voorschot voor 2023 ontvangen die door de hogere taakstelling € 148.000 hoger is dan begroot.

Incidenteel

Tijdelijke huisvesting statushouders, budgetneutraal

Op de locatie Hof van Dalftsen, alsook vanuit een tweetal projecten van De Thuisgevers (één binnen de kern Dalftsen en één binnen de kern Nieuwleusen worden statushouders versneld uitgeplaatst vanuit een AZC. Voor de kosten van deze versnelde uitplaatsing (onder meer huisvesting en sociale begeleiding) ontvangt de gemeente een vergoeding voor de duur van zes maanden vanuit de Hotel- en Accommodatieregeling. Aanvankelijk werden 10 statushouders gehuisvest in Hof van Dalftsen. Vanuit het Thuisgeversproject in Dalftsen zijn 6 statushouders gehuisvest. Vanuit het Thuisgeversproject in Nieuwleusen zullen waarschijnlijk 6 statushouders gehuisvest worden. Na afloop van de periode zullen deze statushouders voor reguliere huisvesting in aanmerking moeten komen. De te verwachten kosten van de twee projecten zijn € 100.000 en worden naar verwachting gedekt vanuit de HAR-regeling.

Incidenteel

Crisisnoodopvang, budgetneutraal

Vanaf 3 oktober 2022 worden asielzoekers opgevangen op de locatie Hof van Dalftsen. De kosten van deze crisisnoodopvang worden voor 100% vergoed door het rijk. Momenteel verblijven er rond de 20 asielzoekers op deze locatie. Een inschatting van de kosten is moeilijk te maken, omdat wij niet weten hoe het aantal op te vangen asielzoekers zich zal ontwikkelen. Voorlopig gaan we uit van een benodigd budget van € 900.000.

Incidenteel

7 Sociaal domein

Omschrijving van het programma

Het programma omvat het sociale domein. Wat wetgeving betreft wordt met name gedoeld op de Participatiewet, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Jeugdwet. Ook het jeugd- en jongerenwerk en het welzijnswerk zijn onderdeel van dit programma.

Incidentele financiële afwijkingen

Beleidsveld 7.1 Jeugdzorg

Persoonsgebonden budget (PGB)-jeugd, nadeel € 32.000

Na de forse daling van de kosten voor inzet van PGB in de jeugdzorg in de voorgaande jaren, is de verwachting dat er dit jaar sprake zal zijn van een stijging. Enerzijds is er sprake van een toename van aantal jeugdigen met een PGB. Anderzijds zijn de tarieven PGB, die zijn afgeleid van de tarieven voor Zorg in Natura, meer gestegen dan begroot. (zie bij kosten Zorg in Natura)

*Overige bijstelling
Structureel*

Kosten Zorg in Natura (ZIN), nadeel € 700.000

In 2023 is na aanbesteding regionaal gestart met het nieuwe inkoopmodel jeugd. Aansluitend bij de richtlijnen voor reëel opdrachtgeverschap zijn de tarieven voor de jeugdzorg op onderdelen aangepast. Er is een impactanalyse gemaakt van het financieel effect van het nieuwe model voor 2023. Hierbij is uitgegaan van onveranderd gebruik van de geïndiceerde jeugdzorg, tegen de nieuwe tarieven. Daarbij is 2023 deels een overgangsjaar waarin lopende indicaties vanuit 2022 eindigen of overgezet worden naar het nieuwe stelsel.

Voor Dalfsen is voor het onderdeel ZIN de verwachte financiële impact van het nieuwe inkoopmodel 13%. Dit was nog niet bekend bij het opstellen van de begroting 2023. Hier is rekening gehouden met een impact van 2,1%. De stijging wordt deels veroorzaakt door CAO-jeudzorg en deels door een bijstelling van tarieven conform de richtlijn reëel opdrachtgeverschap.

Medio april 2023 hebben het Rijk en de VNG een financieel principeakkoord bereikt voor de Hervormingsagenda jeugd. Het Rijk heeft daarbij erkent dat het ingroeipad van de bezuinigingen om aanpassing vraagt. De ingeboekte bezuinigingen wordt met ingang van 2023 tot en met 2025 bevroren. De financiële effecten hiervan op lokaal niveau en op de gemeentelijke begroting zijn op dit moment niet bekend en zullen indien mogelijk bij de tweede bestuursrapportage worden gemeld.

Structureel

Vervoer jeugdwet, voordeel € 30.000

Door een daling van het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van Jeugdwet vervoer, wordt op dit onderdeel een voordeel verwacht.

Structureel

Beleidsveld 7.2 Toegang

Versterking dienstverlening Sociaal Domein, nadeel € 115.000

In de Raad van 27 maart 2023 is besloten om in 2023 een bedrag van € 115.000 uit de POK-middelen (Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag) in te zetten voor het projectplan rondom het verbeteren van de bedrijfsprocessen van de gemeente, te beginnen in het sociaal domein.

Incidenteel € 100.000

Structureel € 15.000

Beleidsveld 7.3 Participatie

De bijstellingen binnen dit beleidsveld hebben alleen betrekking op de opvang van ontheemden uit Oekraïne, van verdere afwijkingen binnen dit beleidsveld is bij deze bestuursrapportage geen sprake.

In februari 2022 viel Rusland Oekraïne binnen, waardoor een vluchtelingenstroom op gang kwam. Met opvang en verstrekkingen aan deze vluchtelingen levert de gemeente Dalfsen een bijdrage aan de landelijke en regionale taakstelling. Het kabinet heeft aangegeven de kosten van opvang en verstrekkingen aan Oekraïense vluchtelingen te vergoeden. Daartoe zijn een aantal regelingen opgesteld, waarlangs de bekostiging geregeld wordt. Deze worden onderscheiden in Particuliere Opvang Oekraïne (gastgezinnen) en Gemeentelijke Opvang Oekraïne.

Gemeentelijke opvang Oekraïne, budgetneutraal

Voor het realiseren van een gemeentelijk opvangvoorziening, alsook voor de verstrekkingen aan de Oekraïense vluchtelingen zijn verplichtingen aangegaan, onder meer op het gebied van huisvesting, beveiliging en verstrekkingen. De verwachting is dat deze kosten kunnen worden gedekt uit de normvergoeding van het rijk, waarvan de opbrengst tot en met 31 december 2023 wordt geraamd op € 4,8 mln bij ongewijzigd beleid.

Incidenteel

Particuliere opvang Oekraïne, budgetneutraal

Voor de uitvoeringskosten van de verstrekkingen aan Oekraïense vluchtelingen, verblijvend in de Particulieren Opvang, geldt dat deze kosten voor vergoeding in aanmerking komen op basis van de werkelijke kosten. Daarnaast ontvangen wij vanuit het Rijk een normvergoeding van € 210,- per maand per persoon die aanspraak heeft gemaakt op een gemeentelijke tegemoetkoming. Vooralsnog is het de verwachting dat de kosten, voor 2023 geraamd op € 360.000, gelijk zijn aan de Rijksbijdrage.

Incidenteel

Huisvesting onderwijs Oekraïne Vilsteren, budgetneutraal

Ten behoeve van het onderwijs aan Oekraïense (basisschool) leerlingen is een tijdelijke onderwijsvoorziening ingericht. Voor dit onderwijs wordt het voormalig schoolgebouw in Vilsteren gehuurd van de gemeente Ommen. Hiervoor ontvingen wij in 2022 een tegemoetkoming van het rijk, waarvan € 7.300 wordt besteed in 2023. Deze is toegekend tot aan de zomervakantie 2023. Het onderwijs vindt ook na de zomervakantie plaats. Verwacht wordt dat ook dan compensatie van de huurlasten plaatsvindt.

Incidenteel

Leerlingenvervoer Oekraïne, nadeel € 90.000

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het vervoer van leerlingen uit Oekraïne. Hiervoor ontvangen wij een tegemoetkoming van het Rijk. In 2023 volgt er een vergoeding voor de periode tot aan de zomervakantie, de betaling wordt meegenomen in de meicirculaire 2023. Deze tegemoetkoming loopt via het gemeentefonds en wordt verantwoord in programma 1. Per saldo is de verwachting dat het leerlingenvervoer van leerlingen uit Oekraïne budgetneutraal kan worden uitgevoerd.

Incidenteel

Beleidsveld 7.4 Preventie

GALA middelen

Begin dit jaar is door het Rijk bekend gemaakt dat de gemeente Dalfsen voor de GALA middelen een budget ontvangt van € 473.000. De gelden zijn deels aanvullende middelen en deels vervangen deze lopende budgetten. Voor een concrete uitwerking is meer informatie van het Rijk nodig en die zal de komende periode beschikbaar komen. Bij de tweede bestuursrapportage zal dat tot een financiële mutatie leiden. De commissie BBV publiceert de komende periode de vereisten voor de administratieve verwerking. Bij de tweede bestuursrapportage kan op basis daarvan de verdeling over de programma's vorm krijgen. Voorlopig kennen de GALA middelen een looptijd van 2023 – 2026. De verwachting voor de lange termijn is dat deze gelden structureel zullen zijn.

Verbreden cliëntondersteuning, budgetneutraal

In 2022 is een SPUK ontvangen voor verbreden cliëntondersteuning. Traject toegang voorveld en implementatie preventiebeleid (door voorveld) kent een langere doorlooptijd dan verwacht. Als gevolg daarvan wordt het traject preventiebeleid in 2023 afgerond. De resterende € 20.000 uit het afgelopen jaar wordt hiervoor in 2023 ingezet.

Incidenteel

Subsidie project Lang leven thuis, nadeel € 20.000

De meerjarensubsidie voor uitvoering van het project Lang leven thuis (huisbezoek aan 75+ inwoners gericht op veilig langer thuis blijven wonen) is abusievelijk niet in de begroting 2023 en 2024 opgenomen. De subsidie is al wel toegekend voor deze jaren.

Incidenteel

Inclusie, nadeel € 6.000

In onder meer de Toekomstvisie 2030 'Voor Elkaar' en het coalitieakkoord 'Veel te doen in Dalfsen' is benadrukt dat we er naar streven dat iedereen die mee wil doen, mee kan doen. In de Lokale Inclusie Agenda 2021 zijn speerpunten genoemd. Voor 2023 is het streven om onder andere de mogelijkheden van de Hoge Nood app te onderzoeken en waar gewenst af te sluiten en staan diverse bijeenkomsten op de planning. Voorgesteld wordt om in 2023 voor het thema inclusie vast een budget van € 6.000 te reserveren. In 2024 wordt de Lokale Inclusie Agenda geëvalueerd en wordt aan de hand van de nieuwe agenda budget aangevraagd voor 2024 en verder.

Incidenteel

Beleidsveld 7.5 Publieke gezondheid

Preventieakkoord, budgetneutraal

SPUK preventiebeleid, budgetneutraal

Vanuit het Rijk ontvangt de gemeente middelen (€ 20.000) voor de uitvoering van het Lokaal Preventie Akkoord. Daarnaast wordt nog € 12.000 ingezet die overkomen van de in 2022 ontvangen Rijksmiddelen. Totaal derhalve € 32.000.

Incidenteel

Beleidsveld 7.6 WMO

Maatwerkvoorzieningen, budgetneutraal

De kosten voor inzet van maatwerkvoorzieningen WMO zijn sterk afhankelijk van het aantal aanvragen van inwoners dat in aanmerking komt voor een voorziening. Daarnaast speelt de zorgzwaarte van deze aanvragen een rol. Het ene jaar zijn er meer aanvragen van inwoners met ernstige progressieve neurologische aandoeningen, waarbij gespecialiseerde hulpmiddelen ingezet moeten worden dan het andere jaar. Het kan daarom jaarlijks wisselend zijn welke voorzieningen meer of minder uitgaven kennen.

Voor de onderstaande drie voorzieningen verwachten we afwijkingen ten opzichte van de raming voor 2023.

Vervoersvoorzieningen	- € 55.000. (Nadeel)
Taxivervoer:	€ 14.000. (Voordeel)
Woonvoorzieningen:	€ 41.000. (Voordeel)

Structureel

PGB, voordeel €45.000

Op basis van de huidige indicaties en de daadwerkelijk gedeclareerde zorg van de PGB's verwachten we minder uit te geven dan begroot. Voorstel is om het PGB budget af te ramen met € 45.000.

Structureel

Hulp bij het Huishouden, structureel nadeel 235.000

Bij het opstellen van de begroting is het op dat moment bekende gebruiksvolume als basis gebruikt. In de loop van 2021 is het aantal indicaties sterk gestegen. In verband met het afschaffen van de algemene voorziening zijn in 2022 alle inwoners die gebruik maakten van Hulp bij het Huishouden opnieuw gescreend door de gemeente. Als gevolg hiervan is het aantal indicaties in 2022 met 70 afgenomen. Ondanks het voordeel dat dit heeft opgeleverd is er als gevolg van de stijging van indicaties per saldo sprake van een structureel nadeel. Dit nadeel was pas bekend bij de jaarrekening van 2022 en is daarom niet eerder meegenomen in de begroting voor 2023.

Structureel

8 Duurzaamheid en milieu

Omschrijving van het programma

Het programma omvat de gemeentelijke activiteiten op het gebied van duurzaamheid, milieu, afvalverwijdering en -verwerking, water, riolering en waterzuivering en de begraafplaatsen.

Incidentele financiële afwijkingen

Beleidsveld 8.1 Afval

Vergoeding beheer afvalbakken, budgetneutraal

Gemeenten hebben met de verpakkingindustrie een nieuwe vergoeding afgesproken voor beheer en onderhoud van openbare afvalbakken in 2023. Dit betekent een wijziging van € 22.000 voor zowel de baten als de lasten. Op een later moment volgt duidelijkheid over de vergoeding voor de komende jaren.

Incidenteel

Beleidsveld 8.2 Begraafplaatsen

Visie begraafplaatsen en gebouwen Welsum, nadeel € 25.000

Er wordt in 2023/2024 een visie ontwikkeld voor het begraven in de gemeente Dalfsen. Deze visie gaat in op oa. begraafcapaciteit, inbreidings/uitbreidingsmogelijkheden, toekomstige ontwikkelingen. Vervolgens wordt de invloed bepaald van de eisen die deze visie stelt aan de ontwikkelingen die op dit moment spelen op de gemeentelijke begraafplaatsen. Aandachtspunten hierbij zijn zaken die nu al spelen:

- de inrichting van de huidige begraafplaats Welsum en de huidige gebouwen (columbarium en beheerdergebouw) en entree. Op dit moment wordt alleen noodzakelijk onderhoud uitgevoerd.
- het ontwerp voor de uitbreiding van begraafplaats Nieuwleusen.

Incidenteel

Beleidsveld 8.3 Klimaat en Duurzaamheid

Klimaatakkoord, budgetneutraal (€517.000)

Gemeenten krijgen structurele personeelsmiddelen voor de uitvoering van de taken uit het klimaatakkoord (CDOKE-regeling). In het vastgestelde Uitvoeringsplan Duurzaamheid is rekening gehouden met deze taken en middelen. In de Perspectiefnota 2024-2027 worden de middelen structureel opgenomen voor de komende jaren.

Structureel

Beleidsveld 8.4 Milieu

Omgevingsdienst IJsselland, nadeel € 128.000

Op 13 april 2023 heeft het Dagelijks Bestuur de concept jaarrekening 2022, de ontwerpbegroting 2024 en een aantal begrotingswijzigingen voor 2023 voor zienswijzen aan de gemeenteraad aangeboden. De jaarrekening 2022 laat een nadeel zien van € 21.000.

De begroting heeft o.a. betrekking op doorontwikkeling van de organisatie, een nieuwe CAO etc. De toegezegde middelen voor het bedrijfsbureau waren gebaseerd op een schatting met beperkt inzicht over de concrete invulling. Voor 2023 gaat het om een structureel hogere bijdrage van € 82.000 en een incidenteel hogere bijdrage van € 45.000. Aangezien we € 20.000 structureel kunnen opvangen binnen bestaand budget, vragen we nu € 62.000 structureel en 45.000 incidenteel aan (totaal € 107.000).

Voor het jaar 2023 betekent dit samengevat een nadeel van € 21.000 + € 107.000 = € 128.000.

De financiële stukken inclusief toelichting daarop, worden u via de reguliere procedure aangeboden voor een zienswijze.

Incidenteel en Structureel

9 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Omschrijving van het programma

De gemeente moet beschikken over een actueel ruimtelijk- en omgevingsbeleid. Hiermee wordt ingespeeld op wettelijke kaders en maatschappelijke ontwikkelingen. Ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid en leefbaarheid zijn belangrijke uitgangspunten. Wij betrekken en stimuleren maatschappelijke partners bij het vormgeven en uitvoeren van ons beleid.

Incidentele financiële afwijkingen

Beleidsveld 9.3 Ruimtelijke ordening

Cofinanciering regiodeal projecten, nadeel € 51.250

Vanuit Ruimte voor de Vecht wordt deelgenomen aan de Regiodeal Regio Zwolle. Binnen het Regiodealproject 'Brede welvaart in het Vechtdal' wordt gewerkt aan 23 projecten. Voor twee van deze projecten, herinrichting gebied Stuw Vilsteren en uitvoering Varen op de Vecht, is cofinanciering vanuit de gemeente nodig. Voor de herinrichting van het gebied rondom Stuw Vilsteren gaat het om een bedrag van € 30.000 op een totale investering van ca. € 230.000 in dit gebied. Voor Varen op de Vecht gaat het om een bedrag van € 21.250. Hiertegenover staat een totale investering van ruim € 200.000 in de gemeente Dalfsen op het gebied van Varen op de Vecht. Denk aan steigers, sanitair, op- en afstapplaatsen, e.d. Het voorstel is om het budget voor gebiedsbeleid voor 2023 incidenteel te verhogen met € 51.250.

Incidenteel

Beleidsveld 9.4 Wonen en bouwen

Leges omgevingsvergunningen, voordeel € 110.000

Op basis van de verwachte aantallen uit het vastgestelde VTH-jaarprogramma kan de opbrengst voor de omgevingsvergunningen worden verhoogd met € 110.000. Vereffening hiervan vindt plaats met de inhuur van personeel voor afhandeling van de werkvoorraden (aanvragen omgevingsvergunningen en frontoffice-vragen). Inhuur personeel wordt geraamd op €110.000 en komt ten laste van budget 6830925-435100.

Incidenteel

Inhuur personeel, nadeel € 110.000

Voor de rest van het huidige begrotingsjaar is de verwachting dat als gevolg van de aanloop naar de inwerkingtreding van de Omgevingswet capaciteit zal moeten worden ingehuurd voor afhandeling van de werkvoorraden (aanvragen omgevingsvergunningen en frontoffice-vragen). Inhuur personeel wordt geraamd op €110.000. Vereffening hiervan vindt plaats door de verhoging van de te verwachten legesopbrengsten omgevingsvergunningen met € 110.000 en komt ten gunste van budget 6830020-837000.

Incidenteel

Actualisatie welstandsnota, nadeel € 40.000

Onze welstandsnota is binnenkort 10 jaar oud. Op zich zelf functioneert deze best goed, maar in de loop van de jaren zijn er de nodige ontwikkelingen geweest waardoor de nota minder goed aansluit bij de hedendaagse opgaven. Een van die ontwikkelingen is de Omgevingswet. Daarnaast zijn er o.a. de volgende aandachtspunten voor de nieuwe nota: natuurinclusief bouwen, duurzaam bouwen, biobased bouwen, tiny houses, schuurwoningen en randzones van de kernen. Daarnaast zijn er veel beeldkwaliteitsplannen ontwikkeld in de loop der jaren, die primair gericht zijn op het ontwikkelen van nieuwe locaties. Een fors aantal locaties zijn inmiddels gerealiseerd en kunnen beter onderdeel uitmaken van de welstandsnota die meer gericht is op beheer en instandhouding van de huidige situatie.

Incidenteel

Technische aanpassingen

In dit hoofdstuk treft u, per programma, de mutaties aan die per saldo budgetneutraal zijn voor de bestuursrapportage en die administratief en/of technisch van aard zijn.
Het betreft veelal budgetten die in de (primitieve) begroting niet in het juiste programma en/of onder het juiste beleidsveld en/of taakveld zijn geraamd.
Middels deze mutaties komen ze in het juiste programma / beleidsveld / taakveld terecht.
Per saldo hebben deze mutaties geen effect op de uitkomst van de bestuursrapportage.

De mutaties worden hieronder nader toegelicht en zijn ook, in een aparte tabel, opgenomen in het hoofdstuk Financiële Samenvatting.

TOELICHTING

1. Software Obi4wan

Er is in 2023 een bedrag van € 5.000 opgenomen voor het softwarepakket Engage van Obi4Wan. Het is software wat gebruikt wordt om berichten te plaatsen op social media en daarnaast te kunnen monitoren wat er leeft binnen de gemeente aan de hand van social media. Dit bedrag is nu volledig geraamd op beleidsveld 2.1 Openbare Orde en Veiligheid. Gezien het doel van deze software wordt dit budget nu overgeheveld naar beleidsveld 1.6 Overhead.

2. Evenementensubsidie

Het huidige budget van € 14.400 voor evenementensubsidie is momenteel geraamd onder beleidsveld 5.4 Recreatie en toerisme. Het budget hoort onder beleidsveld 5.1 Cultuur en wordt daarom overgeheveld.

3. Arealuitbreiding N340

Er is in 2023 een bedrag van € 60.000 opgenomen inzake arealuitbreiding N340. Dit bedrag is volledig geraamd op beleidsveld 3.1. Met deze mutatie verdelen we het budget naar de juiste beleidsveld en tevens naar de juiste kostenplaatsen.

Beleidsveld	activiteit	kostenplaats	bijstelling
3.1	Watergangen	6210000	-4.000
3.2	Verharde wegen	6210001	54.500
3.2	Bermen en sloten	6210002	-4.000
3.2	Bepanting wegen buiten de bebouwde kom	6210010	-6.500
3.2	Verharde wegen groot onderhoud	6210011	-30.000
3.2	Bermen en sloten groot onderhoud	6210045	-2.000
3.2	Straatreinigen	6210110	-500
3.2	Bruggen (civiele kunstwerken)	6570000	-7.500
	Totaal		0

4. Verzekeringspremie

In programma 1 is een stelpost opgenomen voor hogere verzekeringspremie ad. € 38.000
Dit bedrag wordt als volgt verwerkt per programma.

Programma	Lasten	Omschrijving
1	20.137	hogere lasten
2	935	hogere lasten
3	4.357	hogere lasten
5	6.631	hogere lasten
7	1.863	hogere lasten
8	2.159	hogere lasten
9	1.918	hogere lasten
	38.000	totaal
1	-38.000	tlv stelpost 6080000
	0	saldo

Investerings

Voortgang Investerings

Allereerst is onderstaand een overzicht opgenomen van de lopende investeringen. Dit zijn de niet afgesloten investeringen van voorgaande jaren conform de jaarrekening 2022 en nieuwe investeringen voor 2023.

Een toelichting is geschreven als de voortgang en/of realisatie van de kredietbedragen afwijken van de planning en raming.

Daarna zijn mutaties en nieuwe aanvragen voor investeringskredieten kort toegelicht en in een tabel weergegeven.

		Begroot tm 2022	Realisatie tm 2022	Restant tm 2022	Begroot 2023	Lasten 2023	Baten 2023	Uren 2023	Restant tm 2023
1	Strategische aankopen	0	0	0	1.000	0	0	0	1.000
2	Witte Villa magazijn	70	24	46	0	1	0	0	45
3	Vervanging audiovisuele apparatuur 2023	0	0	0	25	0	0	0	25
4	Vervanging meubilair	125	0	125	125	0	0	0	250
5	Kantoor/werkplek concept	250	29	221	0	6	0	0	215
6	Investering in de kazerne en werf L'veld	55	3	52	0	1	0	0	51
7	Investering in de kazerne en werf Nieuwl	300	22	278	0	3	0	0	275
8	Regiodeal project Klimaatwinkelstraat	961	344	617	0	118	0	0	499
9	Centrum arrangement Dalfsen	100	0	100	0	5	0	0	95
10	Licht en donkerte aanschaf masten	19	19	0	0	0	0	0	0
11	Licht en donkerte armaturen	222	199	23	0	0	0	0	23
12	Meldsysteem gladheidsbestrijding	35	23	12	0	0	0	0	12
13	Aansluiting N348 L'veld	0	8	-8	0	0	0	0	-9
14	Fietsroute Zwolle - Dalfsen	395	408	-13	0	0	0	0	-13
15	Kanaalpark fase 1	620	601	19	0	1	0	0	19
16	GVVP 2022	160	42	118	0	5	0	0	113
17	Opzetstrooiers	0	0	0	100	0	0	0	100
18	Sneeuwplougen	0	0	0	44	0	0	0	44
19	Vrachtauto Scania BZ-VS-17	0	0	0	293	0	0	0	293
20	GVVP 2023	0	0	0	160	0	0	0	160
21	Sneeuwplougen B1, B2 en B7	0	0	0	53	0	0	0	53
22	Aanhangerstrooier B6	0	0	0	40	0	0	0	40
23	Uitvoeringsprogramma fiets 2021	200	99	101	0	0	0	0	101
24	Uitvoeringsprogramma fiets 2022	200	-14	214	0	7	0	0	207
25	Uitvoeringsprogramma fiets 2023	0	0	0	300	2	0	0	298
26	Vervanging sportvelden 2023 Nieuwleusen	0	16	-16	1.299	15	0	0	1.268
27	Verduurzaming zwembad Gerner	0	0	0	310	4	0	0	306
28	Verduurzaming zwembad de Meule	0	0	0	260	4	0	0	256
29	Vervanging sportvelden 2023 Lemelerveld	0	0	0	686	14	0	0	671

		Begroot tm 2022	Realisatie tm 2022	Restant tm 2022	Begroot 2023	Lasten 2023	Baten 2023	Uren 2023	Restant tm 2023
30	Ford Transit 5-VZK-85 vervanging	0	0	0	61	0	0	0	61
31	Ford Transit 5-VZK-86 vervanging	0	0	0	61	0	0	0	61
32	Ford Transit buddelcam 5-VZK-87	0	0	0	61	0	0	0	61
33	Vrachtauto Scania BZ-FL-42 vervanging	0	0	0	292	0	0	0	292
34	Ford bus met kraan VK-888-R	0	0	0	73	0	0	0	73
35	Bus elektrisch Goupil 98-NNJ-9	0	0	0	42	0	0	0	42
36	Klepelaar B1 hagenklepel	0	0	0	39	0	0	0	39
37	Mitsubishi Fuso met kraan VB-361-H	0	0	0	73	0	0	0	73
38	Traktor John Deere 6120	0	0	0	143	0	0	0	143
39	Zuigwagen B1	0	0	0	85	0	0	0	85
40	Renault Master 30-VKX-7	0	0	0	45	0	0	0	45
41	Vorbereidingskrediet uitbr begraaf NLSN	25	3	23	0	0	0	0	23
42	Vorbereidingskrediet Oosterdalfsen II	350	432	-82	0	13	0	0	-95
43	Vorbereidingskrediet locatie bibliotheek	60	67	-7	0	2	0	0	-9
44	Vorbereidingskrediet locatie Vitens	50	9	41	0	1	0	0	40
45	Vorbereidingskrediet feabriek Zuid II	150	114	36	0	22	0	0	14
46	Vorbereidingskrediet locatie Kiezebrink	150	132	18	0	0	0	0	18
47	Vorbereidingskrediet Achter de Molen Hoonhorst	20	54	-34	0	0	0	0	-34
48	Vorbereidingskrediet De Koele 2 Hoonhorst	150	114	36	0	1	0	0	35
49	Vorbereidingskrediet Waterinkweg Lemelerveld	150	163	-13	0	2	0	0	-15
50	Vorbereidingskrediet Oosterbouwlanden	50	20	30	0	0	0	0	30
		4.868	2.930	1.937	5.666	230	0	0	7.374

Actualisatie jaarschijf 2023

Uitbreiding begraafplaats Nieuwleusen

Planning is in 2023/2024 de voorbereiding, in 2025 realisatie en in 2028 starten met begraven. Er is extra voorbereidingskrediet nodig voor de uitwerking definitief ontwerp, bestekvoorbereiding begeleiding aanbesteding.

Strategische aankopen

Het budget is bestemd voor strategische aankopen. Op dit moment is jaarlijks € 1 mln. beschikbaar. Om goed in te kunnen op marktontwikkelingen en strategische posities in te kunnen nemen is het wenselijk om het budget Strategische aankopen per 2023 te verhogen naar jaarlijks € 2 mln.

Witte Villa magazijn

In de jaarrekening hebben wij uw raad gemeld dat er vertraging is opgetreden in de realisatie van de uitbreiding van de Witte Villa in Dalfsen. Voor deze uitbreiding waren middelen gereserveerd die ontoereikend bleken te zijn om de uitbreiding te realiseren. Voornaamste reden is de stijging van de bouwkosten. Aangezien de grondexploitatie van het Waterfront inmiddels is gesloten wordt hiervoor apart krediet gevraagd.

Vorbereidingskredieten grondexploitatie

Ontwikkelen van Flexwonen

Vanuit de versnelling van het woningbouwprogramma loopt er momenteel een locatiestudie voor de ontwikkeling van flexwonen. Dit doen we samen met de woningcorporaties. Tijdens het opstellen van de teksten voor de eerste Berap heeft hierover nog geen besluitvorming binnen het college plaatsgevonden. Wij verwachten dat dit bij de behandeling van deze 1e Berap wel het geval zal zijn. Duidelijk is al wel dat we mogelijkheden zien binnen de lopende uitbreidingsgebieden. Om na de besluitvorming door ons college geen tijd te verliezen stellen wij voor om de kredieten van enkele uitbreidingslocatie op te hogen. De kosten die met de inpassing van het flexwonen verwacht worden zijn dus additioneel op de reeds geraamde plankosten. De totale kosten die wij verwachten, bestaande uit plankosten, bestemmingsplan en ontwerp openbare ruimte zijn geraamd op ca. € 425.000. Het voorstel is om de voorbereidingskredieten voor Oosterdalfsen Noord respectievelijk Waterinkweg op te hogen met elk € 75.000 (incidenteel) ten behoeve van de implementatie en realisatie van flexwonen. Daarnaast is het voorstel om voor Oosterbouwlanden een deel van het beoogd ontwikkelgebied uit te werken ten behoeve van onze reguliere woningbouwuitbreiding met inbegrip van een gedeelte voor flexwonen. Voor de ontwikkeling van Oosterbouwlanden zullen we dan over een incidenteel voorbereidingskrediet van € 275.000 moeten beschikken, waar dus ook 'het project' flexwonen ad € 75.000 uit wordt gedekt.

Vorbereidingskrediet Achter de Molen Hoonhorst

Een projectontwikkelaar was eerder bezig met het invullen van deze locatie. De gemeentelijke grondposities van de voormalige bibliotheek en de sportzaal zouden hierbij worden ingebracht. Wij hebben u eerder gemeld dat we de verwachting hadden dat er eind 2022 meer duidelijkheid gegeven kon worden over de status van dit project. Dat was echter niet het geval, mede door de ontwikkeling van de Koele II.

Wij hopen deze duidelijkheid in 2023 wel te kunnen geven. We komen hier bij de 2^e berap op terug.

Vorbereidingskrediet Kiezebrink

Dit project heeft minder prioriteit dan andere projecten. De voorbereiding om te bepalen wat haalbaar is qua programma en stedenbouwkundig op deze kavel is grotendeels afgerond. Er ligt in concept een participatieplan. De volgende stap is participatie opstarten en vervolgens procedure draaien. Kortom er moet nog veel gebeuren. Op dit moment is er sprake van een restant van € 11.000. Wij stellen voor om € 75.000 bij te ramen.

Vorbereidingskrediet Bibliotheeklocatie Nieuwleusen

Bestemmingsplan is in concept klaar. Er wordt nu toegewerkt naar de procedure. Er moet eerst nog een anterieure overeenkomst worden opgesteld. Maar het meeste voorbereidingswerk is dus al gebeurd. Op dit moment is er sprake van een restant van € 9.000. Wij stellen voor om het krediet met € 20.000 bij te ramen.

Vorbereidingskrediet 't Gruthuske

Woonstichting Vechthorst gaat op deze locatie een appartementengebouw met maximaal 25 (zorg-) woningen realiseren nadat de woonstichting het perceel van de gemeente en de kantoorlocatie van Rosengaerde heeft aangekocht. De gemeente heeft in de voorbereiding naar het nog vast te stellen verzamelplan Kernen 2022 kosten gemaakt. Omdat de planvoorbereiding meer tijd vergt dan verwacht is het noodzakelijk de dekking van de gerealiseerde en nog te maken voorbereidingskosten vast te leggen. Voorgesteld wordt hiervoor een bedrag van totaal € 100.000 op te nemen. Uitgangspunt is dat verkoop van de grond conform gemeentelijk grondprijsbeleid toereikend is om de voorbereidingskosten en boekwaarde van de grond te dekken.

Vorbereidingskrediet Waterinkweg

De uitwerking van het stedenbouwkundig ontwerp inclusief participatie vraagt meer inzet in de voorbereiding. Het neemt meer tijd in afstemming en ontwerp als gevolg van variantenstudies in woningbouwprogrammering en opgave waterberging. Aanvullend op het beschikbare voorbereidingskrediet is € 100.000 extra benodigd voor het bestemmingsplan, onderzoeken en advies evenals interne inzet.

Vorbereidingskrediet Oosterdalfsen Noord

Bij de vaststelling van het stedenbouwkundig plan in september 2022 heeft de raad gevraagd nader onderzoek te doen naar varianten in de woningbouwprogrammering. Hierdoor is er extra inzet en tijd nodig in de voorbereiding om toe te werken naar het concept bestemmingsplan. Tevens is er een uitgebreid participatieproces opgezet en doorlopen om draagvlak te creëren. Het huidige voorbereidingskrediet is hiermee niet toereikend. Voorgesteld wordt met € 200.000 bij te ramen.

Nieuwe kredieten

Startersleningen

Per 1-1-2023 heeft de gemeenteraad voor de Startersregeling in Dalfsen de maximale koopsom verhoogd van € 300.000 naar 405.000. Dit zorgt voor extra aanvragen. Geschat wordt dat er hierdoor in totaal 10 aanvragen extra dit jaar bij komen (€ 350.000).

In 2022 zijn er sinds langere tijd weer een stuk meer startersleningen verstrekt. Voor 2023 worden er ook weer een flink aantal verwacht. Vrijwel iedere nieuwe starterslening komt op het maximum van € 35.000. In 2022 is er voor € 450.000 euro verstrekt.

Om in te kunnen blijven spelen op de behoefte van startersleningen is het voorstel het budget voor 2023 te verhogen met € 500.000. Op basis van de huidige en de te verwachte aanvragen is dit tot de 2^e berap voldoende om te voorzien in de vraag. Deze aanpassing is budgetneutraal omdat het geld dat wordt uitgeleend via de SvN weer terugkomt bij de gemeente (revolverend fonds). De laatste storting was in 2018.

Verledden

Voor het versneld verleden van de openbare verlichting is in het totaal een bedrag van € 500.000 nodig in 2023 en 2024. Hierbij geven we uitvoering aan de motie van 3 november 2022 "Wat Led je". Voor 2023 is een krediet nodig voor armaturen € 123.000 en lichtmasten € 142.000. Het versnellen van het verleden levert een verwacht structureel voordeel op waarover we u bij de 2e bestuursrapportage nader informeren. Het krediet benodigd voor 2024 wordt opgenomen in de perspectiefnota 2024-2027.

Noodlokalen onderwijs

Het aantal leerlingen bij de Polhaar is in de afgelopen jaren fors gegroeid en deze groei zet nog door. Als gevolg daarvan heeft De Polhaar behoefte aan extra ruimte. Rekening houdend met het door uw raad vastgestelde Integraal Huisvestingsplan primair onderwijs 2022 – 2038 (verder aangeduid als IHP) en de daarin vastgelegde ambities, is met het schoolbestuur besproken dat voor dit moment een tijdelijke voorziening voor De Polhaar kan volstaan. Voor de noodlokalen is een krediet benodigd van € 300.000.

Samenvatting actualisatie jaarschijf 2023

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	was	wordt	Effect
Witte Villa magazijn	70	150	Structurele gevolgen kapitaallasten
Vorbereidingskrediet uitbreiding begraafplaats Nieuwleusen	25	50	Structurele gevolgen kapitaallasten op langere termijn
Strategische aankopen	1.000	2.000	op termijn grondexploitatie
Vorbereidingskrediet Kiezebrink	150	75	Grondexploitatie
Vorbereidingskrediet Bibliotheeklocatie	60	80	Grondexploitatie
Vorbereidingskrediet 't Gruthuuske	0	100	Grondexploitatie
Vorbereidingskrediet Waterinkweg	150	250	Grondexploitatie
Vorbereidingskrediet Oosterdalfsen Noord	350	550	Grondexploitatie
Startersleningen		500	Budgetneutraal (revolverend fonds)
Verledden armaturen		123	Structurele gevolgen kapitaallasten
Verledden masten		142	Structurele gevolgen kapitaallasten
Noodlokalen onderwijs		300	Structurele gevolgen kapitaallasten

Financiële samenvatting

Incidentele financiële afwijkingen 2023

Bedragen in euro's; waarbij (-) is een nadeel

Beleids- veld	Omschrijving	BN	I/S	Mutatie Lasten	Mutatie Baten	Mutatie Reserves	Saldo
1.1	Vennootschapsbelasting	ja	I	-302.000		302.000	0
1.1	Stelpost verzekeringen		S	-38.000			-38.000
1.1	CAO-ontwikkelingen 2023		S	-1.387.000			-1.387.000
1.1	Dividenduitkering Enexis		I		50.000		50.000
1.2	Algemene uitkering (extra middelen jeugdzorg)		S		-257.000		-257.000
1.6	Werving en selectie		I	-51.000			-51.000
1.6	Shared Service Centrum ONS		S	-132.000			-132.000
	Totaal programma 1			-1.910.000	-207.000	302.000	-1.815.000
2.1	Contributie VNG		S	-30.000			-30.000
2.1	Bijdrage veiligheidsregio		S	-90.000			-90.000
	Totaal programma 2			-120.000	0	0	-120.000
3.2	Degeneratiekosten	ja	S	-60.000	60.000		0
	Totaal programma 3			-60.000	60.000	0	0
n.v.t.					0		0
	Totaal programma 4			0	0	0	0
5.1	Informatiepunten Digitale Overheid	ja	I	-28.400	28.400		0
5.1	Bibliotheek van de toekomst		I	-47.500			-47.500
5.1	Evenementensubsidie		I	-15.600			-15.600
5.3	Volwasseneneducatie	ja	I/S	-19.000	19.000		0
5.3	Leerlingenvervoer		S	-96.000			-96.000
5.3	Nationaal programma onderwijs	ja	I	-79.000	79.000		0
5.3	Rijksmiddelen ventilatie schoolgebouwen	ja	I	-77.400	77.400		0
5.5	Rijksmiddelen lokaal sportakkoord	ja	I	-23.000	23.000		0
	Totaal programma 5			-385.900	226.800	0	-159.100
6.1	IOAW		S	50.000			50.000
6.1	Bijzondere bijstand		S	20.000			20.000
6.2	Statushouders	ja	I	-244.000	244.000		0
6.2	Tijdelijke huisvesting statushouders	ja	I	-100.000	100.000		0
6.2	Crisisnoodopvang	ja	I	-900.000	900.000		0
	Totaal programma 6			-1.174.000	1.244.000	0	70.000

Beleids- veld	Omschrijving	BN	I/S	Mutatie Lasten	Mutatie Baten	Mutatie Reserves	Saldo
7.1	Persoonsgebonden budget (PGB)-jeugd		S	-32.000			-32.000
7.1	Kosten Zorg in Natura (ZIN)		S	-700.000			-700.000
7.1	Vervoer jeugdwet		S	30.000			30.000
7.2	Versterking dienstverlening Sociaal Domein		I/S	-115.000			-115.000
7.3	Gemeentelijke opvang Oekraïne	ja	I	-4.800.000	4.800.000		0
7.3	Particuliere opvang Oekraïne	ja	I	-360.000	360.000		0
7.3	Huisvesting onderwijs Oekraïne Vilsteren	ja	I	-7.300	7.300		0
7.3	Leerlingenvervoer Oekraïne		I	-90.000			-90.000
7.4	Verbreden cliëntondersteuning	ja	I	-20.000	20.000		0
7.4	Subsidie project Lang leven thuis		I	-20.000			-20.000
7.4	Inclusie		I	-6.000			-6.000
7.5	SPUK preventiebeleid	ja	I	-32.000	32.000		0
7.6	WMO maatwerkvoorzieningen	ja	S	0			0
7.6	WMO PGB		S	45.000			45.000
7.6	Hulp bij het huishouden		S	-235.000			-235.000
	Totaal programma 7			-6.342.300	5.219.300	0	-1.123.000
8.1	Vergoeding beheer afvalbakken	ja	I	-22.000	22.000		0
8.2	Visie begraafplaatsen en gebouwen Welsum		I	-25.000			-25.000
8.3	Klimaatakkoord	ja	S	-517.000	517.000		0
8.4	Omgevingsdienst IJsselland		I/S	-128.000			-128.000
	Totaal programma 8			-692.000	539.000	0	-153.000
9.3	Cofinanciering regiodeal projecten		I	-51.250			-51.250
9.4	Leges omgevingsvergunningen		I		110.000		110.000
9.4	Inhuur personeel omgevingswet		I	-110.000			-110.000
9.4	Actualisatie welstandsnota		I	-40.000			-40.000
	Totaal programma 9			-201.250	110.000	0	-91.250
	Totaal aanpassingen 1e bestuursrapportage 2023			-10.885.450	7.192.100	302.000	-3.391.350

BN = budgetneutraal (incl mutaties over programma's heen)

I = incidenteel

S = structureel (zie ook Perspectiefnota/begroting 2024-2027)

Technische financiële afwijkingen 2023

Bedragen in euro's; waarbij (-) is een nadeel

Beleids- veld	Taakveld en Omschrijving	Mutatie Lasten	Mutatie Baten	Mutatie Reserves	Saldo
	Programma 1. Bestuur, Ondersteuning en Alg dekk.				
1	4. Verzekeringspremie tlv stelpost (progr 1)	-20.452			-20.452
1	4. Verzekeringspremie tlv stelpost (progr 1)	38.315			38.315
1.6	1. Software Obi4wan / HowAboutYou, van beleidsveld 2.1	5.000			5.000
	Totaal programma 1. Bestuur	22.863	0	0	22.863
	Programma 2. Openbare orde en veiligheid				
2.1	1. Software Obi4wan / HowAboutYou, naar beleidsveld 1.6	-5.000			-5.000
2	4. Verzekeringspremie tlv stelpost (progr 1)	-935			-935
	Totaal programma 2. Openbare orde en veiligheid	-5.935	0	0	-5.935
	Programma 3. Beheer openbare ruimte				
3.1	3. Herverdeling onderhoudsbudget: Watergangen	-4.000			-4.000
3.2	3. Herverdeling onderhoudsbudget: Verharde wegen	54.500			54.500
3.2	3. Herverdeling onderhoudsbudget: Bermen en sloten	-4.000			-4.000
3.2	3. Herverdeling onderhoudsbudget: Beplanting wegen buiten de kom	-6.500			-6.500
3.2	3. Herverdeling onderhoudsbudget: Verharde wegen GO	-30.000			-30.000
3.2	3. Herverdeling onderhoudsbudget: Bermen en sloten GO	-2.000			-2.000
3.2	3. Herverdeling onderhoudsbudget: Straatreinigen	-500			-500
3.2	3. Herverdeling onderhoudsbudget: Bruggen (Civiele kunstwerken)	-7.500			-7.500
3	4. Verzekeringspremie tlv stelpost (progr 1)	-4.357			-4.357
	Totaal programma 3. Beheer openbare ruimte	-4.357	0	0	-4.357
	Programma 4. Economische zaken				
	Geen mutaties				0
	Totaal programma 4. Economische zaken	0	0	0	0
	Programma 5. Onderwijs en vrije tijd				
5.1	2. Budget evenementensubsidie, van beleidsveld 5.4	14.400			14.400
5.4	2. Budget evenementensubsidie, naar beleidsveld 5.1	-14.400			-14.400
5	4. Verzekeringspremie tlv stelpost (progr 1)	-6.631			-6.631
	Totaal programma 5. Onderwijs en vrije tijd	-6.631	0	0	-6.631
	Programma 6. Inkomensondersteuning				
	Geen mutaties				0
	Totaal programma 6. Inkomensondersteuning	0	0	0	0
	Programma 7. Sociaal Domein				
7	4. Verzekeringspremie tlv stelpost (progr 1)	-1.863			-1.863
	Totaal programma 7. Sociaal Domein	-1.863	0	0	-1.863
	Programma 8. Duurzaamheid en milieu				
8	4. Verzekeringspremie tlv stelpost (progr 1)	-2.159			-2.159
	Totaal programma 8. Duurzaamheid en milieu	-2.159	0	0	-2.159
	Programma 9. Ruimtelijke ontwikkeling en VHV				
9	4. Verzekeringspremie tlv stelpost (progr 1)	-1.918			-1.918
	Totaal programma 9. Ruimtelijke ontwikkeling en VHV	-1.918	0	0	-1.918
	Totaal aanpassingen 1e bestuursrapportage 2023	0	0	0	0

Effecten voor de begroting 2023

Bedragen in euro's; waarbij (-) is een nadeel

A.	Stand begrotingssaldo 2023	
	Stand begroting (incl begr wijz 1 t/m 9)	1.267.064
	Mutaties Meicirculaire 2023 - nog niet bekend (volgt eind juni)	0
	Stand begroting 2023 VOOR 1e bestuursrapportage 2023	1.267.064
	Totaal budgetaanpassingen eerste bestuursrapportage 2023	-3.391.350
	Stand begroting 2023 NA 1e bestuursrapportage 2023	-2.124.286
B.	Post onvoorzien	
	Stand 1 januari 2023	58.000
	af: geen mutaties	0
	Stand post onvoorzien NA 1e bestuursrapportage 2023	58.000